

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X.**, narozen dne X.
státní příslušnost Republika Uzbekistán
bytem X.
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2020 č. j. OAM-1118/ZA-ZA12-VL13-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

1. Žalobce podal dne 31. 7. 2020 u Městského soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2020, č. j. OAM-1118/ZA-ZA12-VL13-2019, kterým bylo rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje.

II. Žalobní body

2. Žalobce v žalobě uvedl, že rozhodnutí žalovaného považuje za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení. Správní řízení je soubor pravidel, kterými se správní orgán při rozhodování musí řídit. Správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. V rozporu s tímto celé řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem ČR, se zásadami a principy činnosti správních orgánů. Podle názoru žalobce Ministerstvo vnitra své rozhodnutí nedostatečně odůvodnilo a vyložilo zákon chybně. Žalobce dále v žalobě uvedl, že má za to, že byl v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v ČR zkrácen na svých právech.
3. Žalobce dále tvrdil, že informace použité žalovaným nejsou aktuální, přestože by OAMP měl zohlednit aktuální informace o zemi původu a je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. Dále uvedl, že některé skutečnosti z informace OAMP ze dne 11. 2. 2019 nejsou pravdivé, a to konkrétně informace o tom, že díky reformám prezidenta Mirzojeva byly již omilostněny tisíce lidí dříve stíhaných za protistátní činnost. Poukázal na informaci Human Rights Watch ze dne 18. ledna 2018, dle níž správní orgány propustily 17 osob, které byly od září 2016 vězněny z politických důvodů, přičemž tisíce osob uvězněných z politických důvodů zůstává za mřížemi. Dále poukázal na informace Freedom House z ledna 2018, které pojednávají o propuštění Mukhammada Bekjamova, Rustama Usmanova, Jamshida Karimova, Erkina Musaeva a dalších pěti politických vězňů.
4. Žalobce považuje za nepřijatelné, že informace OAMP ze dne 11. 2. 2019 obsahuje neověřené informace. Poukázal na aktuální zprávu Freedom House: Demokracie v roce 2019 – nejhorší státy, podle níž Uzbekistán patří mezi deset nejhorších zemí, pokud jde o porušování svobody náboženského vyznání.
5. Žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, poté, co mu bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění.
7. Žalobce ve své vlasti neuplatňoval svá politická práva a svobody, a nemohl tedy být z tohoto důvodu ani pronásledován. Nezmínil ani žádné konkrétní problémy s uzbeckými státními orgány nebo tamními bezpečnostními složkami. Pokud by měl žalobce jakékoliv vážné obavy z uzbeckých bezpečnostních složek či obecně z návratu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

do vlasti, požádal by i o mezinárodní ochranu v ČR dříve, než po třech letech pobytu mimo Uzbekistán a udělení správního vyhoštění. Co se týče tvrzení žalobce, že jej chce oddělení boje proti islámskému terorismu po návratu zavřít, protože s kamarády četli náboženské knihy a obvinili je z toho, že učí lidi islám a terorismus, kdy konkrétně byl žalobce dle jeho tvrzení zadržen na deset dní, správní orgán toto shledal zcela neoprávněným a zjevně naprosto účelovým tvrzením s cílem dodat závažnost jeho jinak čistě ekonomicky motivované žádosti o mezinárodní ochranu v ČR. Jak vyplynulo z výpovědi žalobce, sám vlastně ani neví, proč byl zadržován, dle něj mu sdělili, že shromažďuje lidi doma a učí je islámu a terorismu, dále ovšem uvedl, že v současnosti už je všechno v pořádku a lidé mohou chodit do mešit. Žalobce sám nebyl z ničeho obviněn, nebyl trestně stíhán a nebyl již znova nikdy kvůli uvedenému incidentu kontaktován. Žádné jiné problémy neměl a nebyl nikdy více zadržen. Ze země původu vycestoval s plným vědomím tamních státních orgánů, aniž by mu v tom někdo bránil. Žalobce nebyl schopen vysvětlit, proč by měl trvat zájem státních orgánů o jeho osobu.

8. Žalovaný se nedomnívá, že by při svém postupu porušil některá ustanovení zákona o azylu či správního řádu, že by v této souvislosti bylo napadené rozhodnutí nezákonné nebo že by žalobce byl nějakým způsobem zkrácen na svých právech. Žalobci v případě návratu nehrozí žádné nebezpečí a takové spekulace považuje žalovaný za účelové. Obstarané informace jsou zcela aktuální, ale žalobce se s nimi ani neseznámil.
9. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

10. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 9. 12. 2019. Dne 12. 12. 2019 poskytl údaje k podané žádosti. Žalobce uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodu, že je v ČR již dva a půl roku nelegálně a nemá zde práci. Žádá o mezinárodní ochranu, aby zde mohl normálně žít. Dále uvedl, že byl dne 20. 5. 2017 zadržen civilními osobami, dle jeho názoru příslušníky bezpečnostních služeb, a odvezen na oddělení boje proti islámskému terorismu. Byli obviněni, že učí lidi terorismu. Deset dní je drželi, pak mu příbuzní sehnali advokáta a pustili jej. Uvedl, že za rok měl být případ vyřešen a on by se mohl vrátit.
11. Dne 12. 12. 2019 byl také proveden pohovor za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka. V rámci pohovoru uvedl, že s kamarády každý pátek navštěvovali mešitu a každou sobotu se scházeli u kamaráda doma a četli náboženské knihy. V sobotu dne 20. 5. 2017 k nim přišly čtyři osoby v civilním oblečení, prohledaly jejich byt a našly náboženské knihy. Odvezly je na oddělení boje proti islámskému terorismu. Obvinili je, že učí lidi islámu a terorismu. Žalobce zavolal příbuzným, kteří mu zaplatili advokáta. Byl zadržen asi deset dní. Dne 1. nebo 2. 6. 2017 byl propuštěn. Dle jeho tvrzení mu advokát řekl, že bude potrestán a nemá jinou možnost než odjet do EU. Žalobce má za to, že pokud by se vrátil do země původu, tak bude vyšetřování nějakým způsobem pokračovat. Uvedl, že jeho kamarádi sedí ve vězení a jakmile budou propuštěni, věc bude uzavřena. Uvedl, že neví, jestli by jej na letišti nezadrželi. Zopakoval, že má informace, že by za rok měla být celá věc uzavřena a kamarádi žalobce by měli být propuštěni na svobodu. Žalobce na dotaz, z jakého důvodu uvedl

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

- v rámci řízení o správním vyhoštění ze dne 19. 7. 2017, že mu v návratu do země původu nic nebrání a může odcestovat, uvedl, že o ničem neví a pouze podepsal, co mu dali. Jako důvod, pro který o mezinárodní ochranu požádal až v prosinci 2019, uvedl, že se obával, že když jej policie chytí, tak bude muset odcestovat domů. O možnosti požádat o udělení mezinárodní ochrany se dozvěděl z internetu. Žalobce uvedl, že jakmile bude věc v zemi jeho původu uzavřena, vrátí se domů.
12. Žalobci bylo rozhodnutím ze dne 17. 12. 2019 uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území ČR byla stanovena na dobu dvou let. Z rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce vyplývá: *„Dotyčný vyslovil obavu z návratu do země původu z náboženských důvodů. Konkrétně uvádí, že měl problémy se státními orgány. Což se projevovalo např. kontrolami, jak často navštěvuje modlitebnu, a protože se státní moci zdála četnost návštěv nízká, brozilo cizinci uvěznění. Aby se vyhnul vězení, odcestoval z Uzbekistánu do Evropy.“*
13. Dne 9. 6. 2020 dal žalovaný žalobci možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Žalobce uvedl, že se s podklady seznámit nechce a doplnění podkladů nenavrhл. Zopakoval, že v listopadu nebo prosinci (roku 2020) budou v Uzbekistánu propuštěni jeho dva kamarádi z vězení. Uvedl, že podle toho se bude také odvíjet jeho situace.
14. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl po zhodnocení výpovědi žalobce a dalších podkladů shromážděných v řízení o účelovosti žádosti žalobce, též tvrzení o jeho zadržení kvůli četbě náboženských knih shledal žalovaný naprosto účelovým.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze rozhodl bez nařízení jednání, neboť s tím účastníci souhlasili (§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Městský soud se nejdříve zabýval otázkou, zda žaloba obsahuje žalobní body. Přihlédl přitom k rozsudkům Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2020, č. j. 7 Azs 112/2020-46 a ze dne 16. 7. 2021, č. j. 7 Azs 124/2021-40. V obou těchto případech byla žaloba formulována obdobně jako v posuzovaném případě, přičemž Nejvyšší správní soud shledal, že uvedené důvody dosahují standardů, které rozšířený senát dle rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78 požaduje od žalobců při formulaci žalobních bodů. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, některá z žalobních tvrzení umožňují podanou žalobu uchopit a přezkoumat, byť se tak následně může stát v míře přímo úměrné obecnosti žalobních tvrzení, pokud nebudou následně upřesněna. Dle Nejvyššího správního soudu míra obecnosti vypořádání uplatněných žalobních bodů se odvíjí od případné procesní aktivity stěžovatelů, kteří sami či s kvalifikovanou pomocí žalobní body upřesní či nikoli.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

17. Podle § 23c zákona o azylu *podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména a) žádost o udělení mezinárodní ochrany a údaje k jejímu doplnění, b) protokol o pohovoru, c) přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště a d) výsledek vyšetření podle § 10 odst. 5.*
18. Soud shledal, že žalovaný shromáždil dostatečné podklady. Podle § 23c odst. 1 písm. c) zákona o azylu jsou podkladem pro vydání rozhodnutí žalovaného mimo jiné „přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem.“ Tyto informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS). K námitce žalobce, že žalovaný nepoužil pro rozhodnutí o jeho žádosti aktuální informace o zemi původu, soud uvádí, že žalovaný jako podklad rozhodnutí použil informaci MZV ČR ze dne 22. 11. 2017, č. j. 119896/2017-LPTP, ze dne 7. 3. 2019, č. j. 102817/2019-LPTP, ze dne 19. 3. 2020, č. j. 109412-6/2020-LPTP, dále informaci OAMP – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 22. května 2020 a informaci norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO) – Uzbekistán: Změny v oblasti lidských práv, ze dne 20. prosince 2019. Soud zároveň uvádí, že zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany) pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016-55).
19. Žalobce přitom neuvádí, z jakého důvodu považuje tyto zprávy za neaktuální a v jakém ohledu mělo dojít ke změně okolností v zemi jeho původu. V žalobě poukazuje pouze na informace z 18. 1. 2018 Human Rights Watch, dle nichž někteří političtí vězni byli propuštěni, ale tisíce osob zůstávají za mřížemi. Dále žalobce zmiňuje informaci Freedom House z ledna 2018, která uvádí, že dochází k propouštění politických vězňů. Soud konstatuje, že zprávy, na které žalobce v žalobě odkázal, jsou ještě staršího data, než které jako podklad pro rozhodnutí ve věci použil žalovaný. Zároveň soud konstatuje, že zprávy pojednávají o postupném propuštění osob vězněných z politických důvodů, což lze považovat za pozitivní vývoj jeho situace. Dochází-li postupně k propuštění těchto osob, svědčí to o nižší pravděpodobnosti, že by bylo proti němu po návratu do Uzbekistánu vedeno trestní stíhání. Zároveň není zřejmé, z jakého důvodu žalobce tyto zprávy nenavrl v rámci řízení před žalovaným, ač mu vzhledem k datu vzniku zprávy, nic nebránilo.
20. K námitce žalobce, že informace OAMP ze dne 11. 2. 2019 obsahuje neověřené informace, soud uvádí, že není zřejmé, ke které informaci je tato námitka vznesena. Podkladem pro vydání rozhodnutí totiž byla pouze jedna informace OAMP, a to informace o Bezpečnostní a politické situaci v zemi, ze dne 22. 5. 2020. Z této zprávy je přitom zřejmé, z jakých zpráv o zemi původu OAMP při vyhotovení zprávy čerpal. Jde např. o zprávy MZV USA, OSCE, Human Rights Watch a Amnesty International.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

21. Pokud se týká zprávy Freedom House: Demokracie v roce 2019, soud konstatuje, že žalobci nic nebránilo ani tuto zprávu navrhnout k důkazu před žalovaným, když tento typ zpráv mapující situaci v určitém roce je vydáván zpravidla na začátku roku následujícího, tedy 2020. Soud dále v této souvislosti konstatuje, že v případě žalobce nic nenaznačuje tomu, že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství, žalobce sám v řízení před žalovaným předpokládal, že ke konci roku 2020 bude situace uzavřena a on se bude moci vrátit do vlasti. Ani žalobce, ani jeho zástupce soudu v tomto směru aktuální informace nepředložili. Konečně žalobce nic konkrétního nenamítal k závěrům žalovaného ohledně hodnocení jeho azylového příběhu, který žalovaný shledal tvrzeným účelově. Žalobce se zdržoval na území ČR od 11. 7. 2017, dne 9. 12. 2019 byl kontrolován policisty, bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění a téhož dne požádal o mezinárodní ochranu.
22. K aspektu opožděné žádosti též srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004-81 ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 137/2005-51 ze dne 9. 2. 2006, z nichž byl dovozen závěr, že o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení státní hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebránil-li tomu nějaké závažné okolnosti. Současně se k tomuto vyjadřoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku č. j. 3 Azs 119/2004-50 ze dne 13. 1. 2005, kdy dovodil: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legality pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*
23. Soud ve shodě s žalovaným uzavírá, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově, žalovaný správně zdůraznil časový odstup podání žádosti, žalobce uvedl, že po dvou a půl letech nelegálního pobytu žádá o mezinárodní ochranu, neboť nemá práci, ani peníze, o ochranu žádá, aby mohl normálně žít. Žalobce v žádosti zmínil incident z května 2017, kdy měl být zadržen kvůli tomu, že navštěvoval pravidelně mešitu a četl náboženské knihy. Dále ale při pohovoru dne 12. 12. 2019 uvedl, že lidé Korán číst mohou, názvy dalších náboženských knih si nepamatuje a nyní je už vše v pořádku. Zároveň též ve správním řízení o správním vyhoštění dne 19. 7. 2017 uvedl, že nejsou žádné překážky, které by mu bránily vycestování (tedy při výpovědi pouhé dva měsíce po tvrzeném zadržení). Tyto rozpory nijak nedovedl k dotazu žalovaného vysvětlit. Zároveň v pohovoru dne 13. 12. 2019 uvedl, že ve vlasti měl potíže se státními orgány naopak kvůli tomu, že se jim nezdála jeho víra dosti radikální.
24. Soud tedy shrnuje, že ani v souvislosti se zprávou Freedom House: Demokracie v roce 2019 nelze dojít k závěru o naplnění důvodů pro udělení azylu, neboť azylový příběh žalobce postavený na tvrzených problémech kvůli náboženství správní orgán ani soud neshledal věrohodným, žádost byla motivována toliko legalizací pobytu za situace hrozícího správního vyhoštění.
25. Soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí s intenzitou odpovídající jejich obecnosti. Žalovaný vyložil zákon správně a odůvodnil své rozhodnutí dostatečně, neboť obsahuje všechny nezbytné zákonné náležitosti. Žalovaný se vypořádal se všemi Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

skutečnostmi, které žalobce uvedl. Žalovaný své rozhodnutí založil na aktuálních podkladech z ověřitelných zdrojů.

26. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první, § 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. května 2022

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.